

KOM TEATTERI

LEIKKAUKSET UHKAAVAT AJAA ALAS SUOMALAISEN TEATTERIN

Valtiovarainministeriön kaavailemat leikkaukset uhkaavat suomalaisen teatterin tulevaisuutta. Haluamme herättää päättäjät ja yleisön ymmärtämään, että näin suurten leikkausten myötä suomalaisille rakas taidemuoto on vaarassa.

Valtiovarainministeriön 9.8. julkaistu budjettiehdotus antoi kylmää kyytiä suomalaiselle esittävän taiteen kentälle. Valtiovarainministeriö esittää, että vakiintuneiden ammattiteattereiden rahoitus vähenisi jopa 13 %, eli suhteessa enemmän kuin monilla muilla aloilla.

– *Suuri yleisö ja päättäjät eivät välttämättä hahmota leikkausten mittakaavaa, mutta suomalainen teatteri nyky muodossaan on vaarassa kadota, mikäli suunnitellut leikkaukset toteutuvat*, Suomen Teatteri ry:n hallituksen puheenjohtaja **Ritva Viljanen** sanoo.

Ylisuuret leikkaukset teatterin, tanssin ja sirkuksen valtionosuusrahoitukseen tarkoittaisivat pahimmillaan useampien ammattiteattereiden alasajoa ja konkursseja. Leikkaukset aiheuttavat teatterikentän näivettymistä ja lisääntyvää työttömyyttä, lasten- ja nuortenteatterin vähentymistä, suomalaisen näytelmäkirjallisuuden vaarantumista sekä kansainvälisen yhteistyön loppumista.

Nyt esitetyt leikkaukset ovat osa kehysriihessä päätettyä säästöpakettia, jossa linjattiin että opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksiin kohdistuu 50 miljoonan euron lisäleikkaukset vuonna 2025. Tästä summasta valtiovarainministeriö on jyvittänyt 60 % leikattavaksi kulttuurista, vaikka kulttuurin osuus ministeriön koko budjetista on vain noin 7 %.

Vuodelle 2025 esitetyt leikkaukset ovat kuitenkin vasta alkua: hallitus kaavailee mittavia leikkauksia myös vuodelle 2026.

Leikkauksilla vaikutuksia myös aluetalouteen

Suomalaiset ovat teatterikansaa. Ammattilaisten tekemä esittävä taide – teatteri, tanssi, sirkus ja ooppera – kerää vuosittain 3–4 miljoonaa katsojaa.

Teatteri ja muut esittävän taiteen toimijat ovat keskeinen osa alueiden elinkeinoelämää ja niiden toiminnalla on positiivisia taloudellisia vaikutuksia. Valtiovarainministeriön esittämien leikkausten vaikutukset kohdistuisivat siten myös ympäröiville elinkeinoaloille.

Suomen koko maan kattava ammattiteatteriverkosto mahdollistaa yleisöille laadukkaita taidekokemuksia ympäri Suomen. Teatteri saavuttavat yleisöjä usein myös omaa kaupunkia laajemmalla alueella. Esitettyjen rahoitusleikkausten myötä on vaarana, että Suomessa on tulevaisuudessa katvealueita, joissa ei pääse kokemaan ammattiteatteria.

– *Jo nyt teattereissa on tehostettu, säästetty, joka mutteri ja nippeli kierrätetty. Seuraavaksi voi säästää enää henkilöstökuluista, eli irtisanoa henkilöstöä. Jotta voimme yhä viedä esityksiä päiväkoteihin, pikkupaikkakunnille ja vanhusten luokse, tai tarjota teatteria edullisesti tai ilmaiseksi vähävaraisille ja opiskelijoille, tai kuvailutulkata, kääntää teokset viittomakielelle, englanniksi, selkosuomeksi, joutuu tavallinen keskiluokkainen maksamaan lipustaan enemmän. Hallituksen viesti on, että verorahoin tätä ei enää entiseen malliin tehdä. Ettei teatteri enää kuulu kaikille, toteaa KOM-teatterin taiteellinen johtaja **Susanna Airaksinen**.*

Kulttuuri on henkistä huoltovarmuutta

Suomalaisella teatterilla, tanssilla ja sirkuksella on tärkeä rooli kansankunnan identiteetin ja vakauden vahvistajana. Epävarmoina aikoina on syytä pitää erityistä huolta kulttuurista, joka on osa suomalaisten henkistä huoltovarmuutta. Taide mahdollistaa uuden ajattelun ja vie yhteiskuntaamme eteenpäin.

Suomalaista teatteria ei tehdä missään muualla kuin Suomessa. Vetoamme nyt päättäjiin, että teattereihin kohdistuvat ylisuuret leikkaukset peruttaisiin tai kohtuullistettaisiin. Yleisö voi puolestaan tukea teattereita nauttimalla niiden tarjoamista upeista esityksistä. Tervetuloa teatteriini!